

Dünden Bugüne Sağlık Bakanlığı Yapılanması

Cavit Işık Yavuz
Hacettepe Ü.T.F. Halk Sağlığı AD

- 1840'larda kurulan Karantina Örgütü
- **1861** "Tababeti Belediye İcrasına Dair Nizamname"
- **1871** "İdareyi Umumiye-i Tıbbiye Nizamnamesi" "**Memleket Tabipleri**" ve Tabip Muavini
- **1913** tarihinde Vilayet-i İdare-i Sıhhiye Nizamnamesi, "**Hükümet Tabibi**"
- **1913'ten başlayarak il merkezlerinde Sağlık Müdürlükleri** (Sıhhat Müdüriyeti).
- İçişleri Bakanlığı'na bağlı Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü.
- "Sıhhiye Meclisleri" (Cumhuriyet Döneminde önce "Umumi Hıfzıssıhha Meclisi", 1961 sonrasında Sosyalleştirme Yasası ile "Sağlık Kurulları")

SB tarihçe

- 2 Mayıs 1920 tarih ve 3 sayılı kanunla Sıhhiye ve Muavenet-i İçtimaiye Vekaleti
- Vilayet Konağı'nın bir odası.
- İlk bağımsız Bakanlık binası 1923 yılında Hacı Bayram'da

05-13

Ulus'tan İstasyon Caddesine Bakış (1930lar)
A View from Ulus to Station Street. (1930s)

Ko. 0b. 9x14 Cap. Anonim

1923

Hastaneler	Sayısı	Yatak Sayısı
Devlet Hastanesi	3	950
Belediye Hastanesi	6	635
Özel İdare Hastanesi	45	4 520
Özel, Yabancı ve Azınlık	32	2 402
Toplam	86	6 437

1925

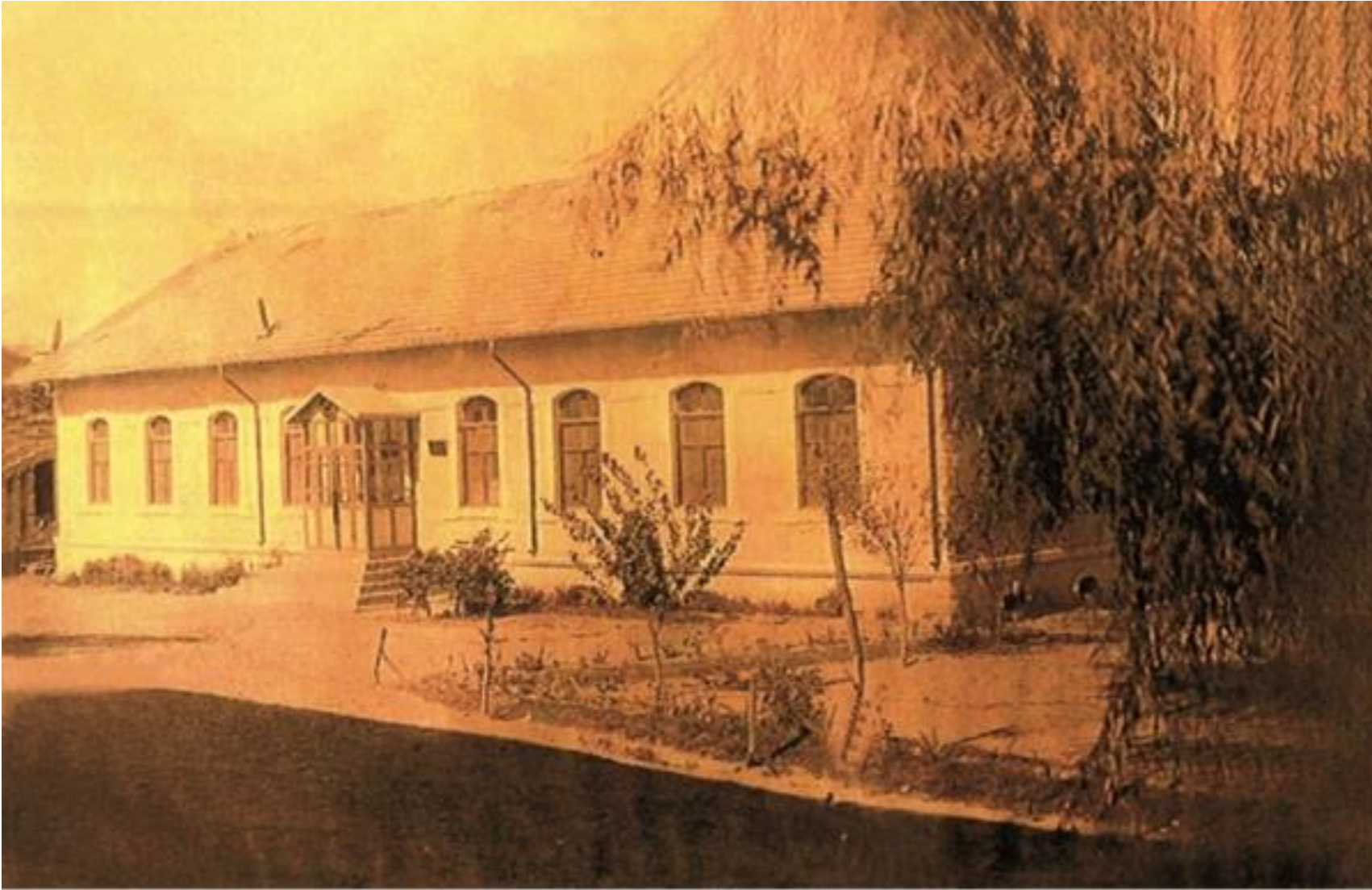
- 74 il ve 326 ilçe. İl merkezlerinden 61'inde sağlık müdürü görev yapmakta. İlçe merkezlerinden 96'sında hükümet tabibi yok.
- Tüm resmi kurumlardaki (Sağlık Bakanlığı, Askeri, İl Özel İdareleri gibi) hekim sayısı 1631.
- 600 serbest çalışan hekim.
- Sağlık Bakanlığı'nda çalışan hekim 560, sağlık memuru 554, ebe 136, hemşire 69, eczacı 4.

1925 SB öncelikleri

- 1) Devletin sağlık örgütünü genişletmek
- 2) Doktor sayısını artırmak
- 3) Numune hastaneleri açmak
- 4) Ebe yetiştirmek
- 5) Sağlık memuru yetiştirmek
- 6) Doğum ve çocuk bakımevi açmak
- 7) Verem sanatoryumu açmak
- 8) Sıtma mücadelesi yapmak

- 9) Frengi ve öteki sosyal hastalıklarla mücadele
- 10) Trahom ile mücadele
- 11) Sağlık-sosyal örgütlenmeyi köylere kadar götürmek
- 12) Sağlık-sosyal yasalarını yapmak
- 13) "Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi"ni kurmak
- 14) "Hıfzıssıhha Mektebi"nin açılması

- 1924 yılında "Muayene ve Tedavi Evi" : Ayaktan tedavi edici hizmet veren hizmet üniteler. (150 muayene evi açılmıştır).
- 1930'dan itibaren yeni bir dönem. **Etimesgut Numune Dispanseri hem koruyucu ve hem de tedavi edici hizmetleri birlikte yürütecek şekilde** organize edilmiştir. Bu birim **1937'den itibaren Sağlık Merkezi adını** almıştır.
- Hastane hizmetleri Cumhuriyet'den önce daha çok Özel İdare ve Belediye hizmetleri şeklinde, Cumhuriyet döneminde devam eden bu uygulama 1950'lere kadar sürdürülmüştür.
- Numune Hastaneleri

1881 Yılında Gureba Hastanesi'nin (Ankara Numune) Görünüşü

1933 Yılında Ankara Numune Hastanesi Görünüşü

Osmanlı Dönemi

Memleket Tabipliği-1871

Hükümet Tabipliği-1913

Cumhuriyet Dönemi

Muayene ve Tedavi Evi (Dispanser)-1924

Hükümet Tabipliği

Seyyar Tabiplik

Mücadele Örgütleri (Sıtma vd)

Etimesgut Numune Dispanseri-1930

Etimesgut Numune Sağlık Merkezi-1937

Milli Sağlık Planı 1946

Sağlık Merkezleri

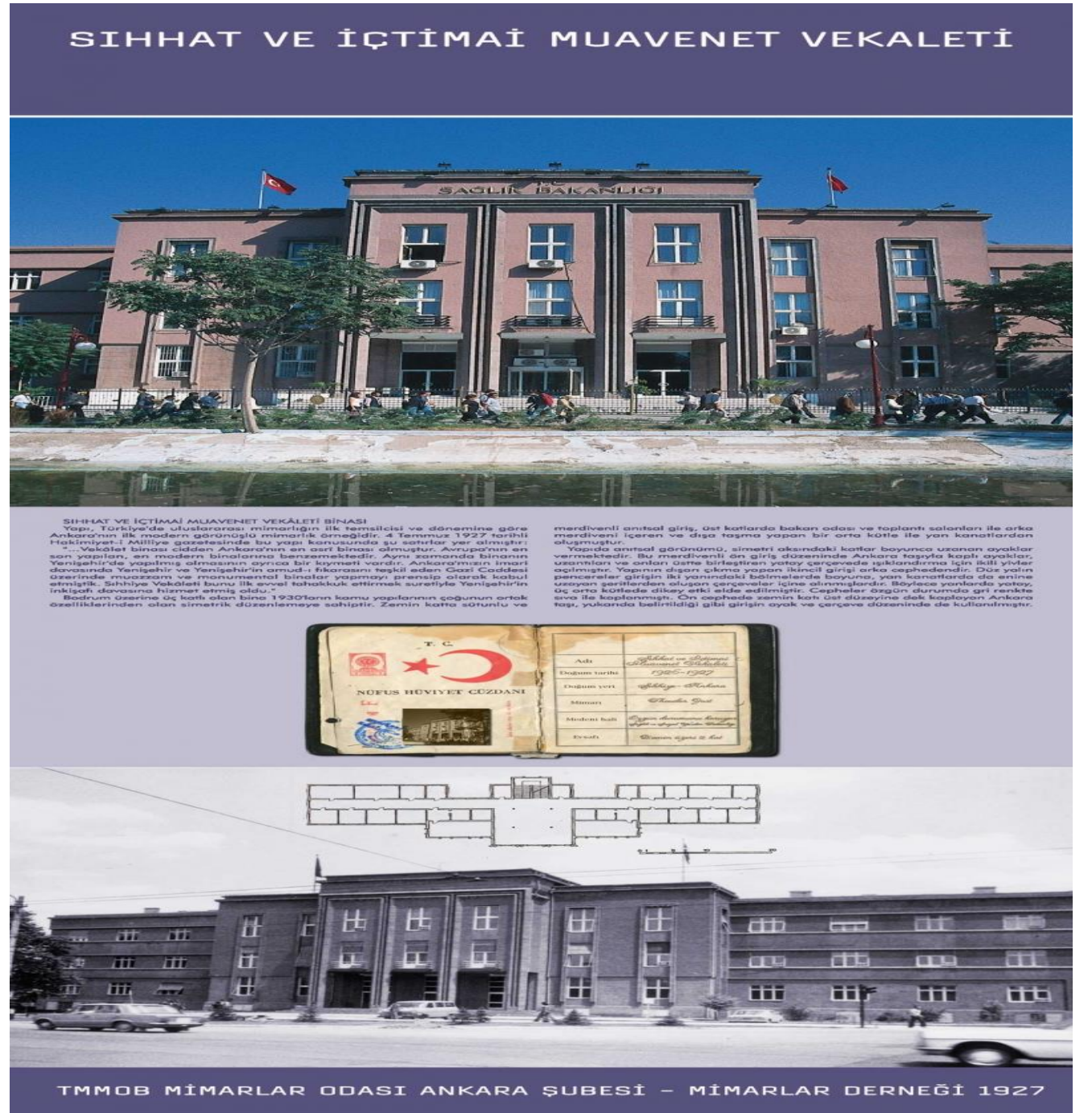
Sağlık Ocakları

Milli Sağlık Programı 1954

Kaza Sağlık idareleri 1954

Sosyalleştirme-1961

"...Vekâlet binası cidden Ankara'nın en asrî binası olmuştur. Avrupa'nın en son yapılan, en modern binalarına benzemektedir. Aynı zamanda binanın Yenişehir'de yapılmış olmasının ayrıca bir kıymeti vardır. Ankara'mızın mimari davasında, Yenişehir ve Yenişehir'in amud-ı fıkarasını teşkil eden Gazi Caddesi üzerinde muazzam ve monumental binalar yapmayı prensip olarak kabul etmiştik. Sıhhiye Vekâleti bunu ilk evvel tahakkuk ettirmek suretiyle Yenişehir'in inkişafı davasına hizmet etmiş oldu."

1928

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ MERKEZ HIFZISSIHHA MÜESSESESİ

Büyük Millet Meclisinin 24 Mayıs 1928 tarih ve 1267 numaralı kanunu (Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi) namile Ankarada bir müessese teşkil edilmesini âmirdir.

Kimya

Bakteriyoloji

Vaksinolojii

Serom ihzarı

Farmakoloji

HIFZISSİHHA ENSTİTÜSÜ

REFİK SAYDAM MERKEZ HIFZISSİHHA ENSTİTÜSÜ

Rockefeller Vakfı'nın yardımıyla meydana getirilen bu kuruluş modern cihazlarıyla ilk dönemin sağlık hizmetleri alanındaki önemli girişimlerindenidir. Başlandı: 1928 yılında kimya, bakterioloji, immünoloji ve farmakodinami olmak üzere dört şubeden oluşuyordu ve çalışanların sayısı sınırlıydı. İlk yapılan ve Theodor Jast'un tasarımı olan bakterioloji-kimyaohane (ağı üretim) binası, sonra inşa edilen Robert Orley'in projelendirdiği Hifzıssıhha Okulu ve T. biçimli Merkez bina (serum müessesesi) büyük bir orta önünün üç yanına yerleşmişlerdir. Merkez binanın arkasındaki on altı daireli lojman binası ile ağı üretim merkezinin arkasındaki ahırlar da Orley tarafından tasarlanmışlar ve aynı yıllar içinde gerçekleştirilmişlerdir.

Simetrik düzeninde arkada prizmatik, önde yarım silindirik biçimli uzantılarıyla üç katlı bir blok, iki katlı yan kollarla gene aynı yükseklikteki iki uç kütle ile eklenmişlerdir.

Girişin bulunduğu orta kütle yarım daire kesitli uzantı ve aynı çembersel biçimi izleyen merdivenleriyle o yılın bir özelliğini yansıtmaktadır. İlginc tasarımı, demir kapının üstündeki enstitüyü simgeleyen yüksek kabartma kadın ağıt figüründe, 1930'lerdeki heykeltıraşın kaba yolun çizimleri gözlenmektedir. Beyaz renkli ortak bordürlerle birleştirilerek şerit görünümü verilen pencereler, yanlardaki kütlelerin üst sıra pencerelerinin gölgeliği ile gri serpme sıvalı yüzeyler dönemin kalıplaşmış diğer özellikleri arasındadır.

1929-32 yılları arasındaki ikinci aşamada gerçekleştirilen enstitünün diğer iki yapısı ile yakındaki profesörler lojmanının çatları, üçgen ıkkıllarıyla kıvrımlı eğimli çatılar oldukları halde, farklı bir üslup sergileyen ilk binanın öndeki uzantı dışında kütlelerini örtün az eğimli çatı, yükseltilen duvarların arkasında gizlenmiştir.

Kaynak: Cangir, 2008.

4. 1935 yılı hava fotoğrafında Hıfzıssıhha

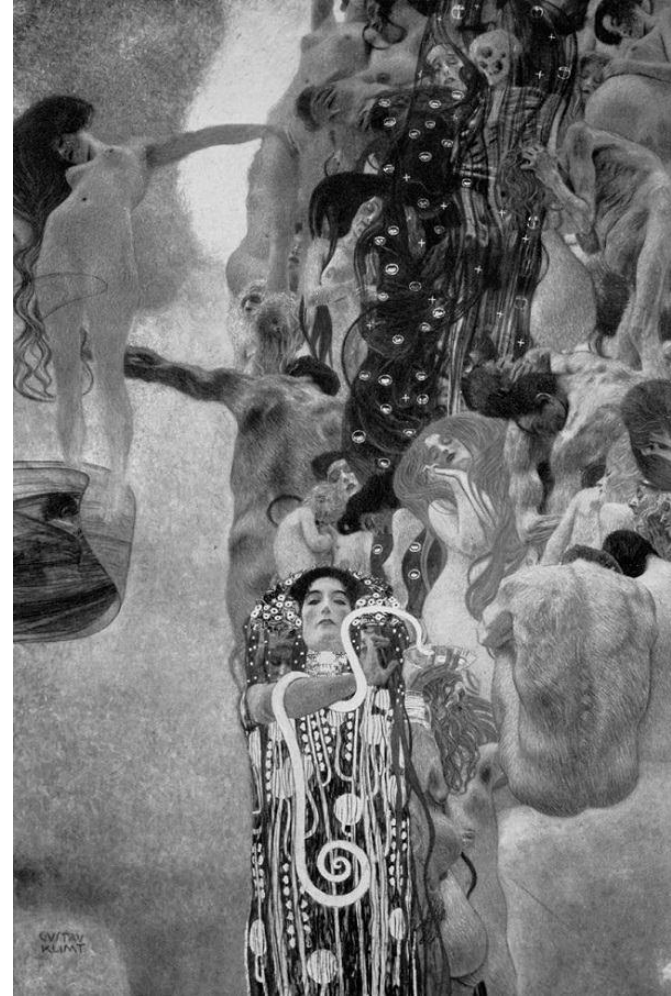
10. Kimyâhane ve Bakteriyoloji Binası, 1927

9. Hygenia (Sağlık) Kabartma Heykeli, 1927-2010

8. Giriş Kapısı

- 1936 Hıfzıssıhha Okulu
- 1941 Sağlık Bakanlığı'na bağlı Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü ve Hıfzıssıhha Okulu
- Dr. Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü (RSMHE)

SB tarihçe/ Teşkilat

- «24 Nisan 1930 tarih ve **1593 sayılı "Umumi Hıfzıssıhha Kanunu"** ve 09 Haziran

1936 tarih ve **3017 sayılı Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti Teşkilât**

ve Memurin Kanunu (Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilat ve Memurin Kanunu) ve

bu Kanunlara ek olarak çıkarılan kanunlarla teşkilat yapısı bugünkü halini almıştır.»

1 - Merkez teşkilâtı ve vazifeleri

Madde 3 — Sihhat ve İctimai Muavenet Vekillîğinin merkez teşkilâtı şunlardır :

- 1 - Müsteşarlık,
- 2 - Hususî kalem,
- 3 - Teftiş Heyeti Reisliği,
- 4 - Hıfzıssıhha İşleri dairesi,
- 5 - İctimai Muavenet İşleri dairesi,
- 6 - Sicil ve Memurlar ve Muamelât Müdürlüğü,
- 7 - Sağlık Propagandası ve Tıbbî İstatistik Umum Müdürlüğü,
- 8 - Hukuk Müşavirliği,
- 9 - Muhasebe Müdürlüğü,
- 10 - Seferberlik Şubesi Müdürlüğü,
- 11 - Evrak Müdürlüğü,
- 12 - Ayniyat Muhasibliği,
- 13 - Levazım Memurluğu,
- 14 - Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi ve Merkez Hıfzıssıhha Mektebidir.

- 1 - Müsteşarlık,
- 2 - Hususî kalem,
- 3 - Teftiş Heyeti Reisliği,
- 4 - Hıfzıssıhha İşleri dairesi,
- 5 - İctimaî Muavenet işleri dairesi,
- 6 - Sicil ve Memurlar ve Muamelât Müdürlüğü,
- 7 - Sağlık Propagandası ve Tıbbî İstatistik Umum Müdürlüğü,
- 8 - Hukuk Müşavirliği,
- 9 - Muhasebe Müdürlüğü,
- 10 - Seferberlik Şubesi Müdürlüğü,
- 11 - Evrak Müdürlüğü,
- 12 - Ayniyat Muhasibliği,
- 13 - Levazım Memurluğu,
- 14 - Türkiye Cumhuriyeti Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi ve Merkez Hıfzıssıhha Mektebidir.

2 - Vilâyetler teşkilât ve vazifeleri

Madde 26 — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletinin vilâyetlerdeki teşkilâtı şunlardır :

A) Umumî muvazeneye aid teşkilât :

- 1 - Umumî Müfettişlikler sıhhî müşavirlik ve muavinlikleri,
- 2 - Sıhhat ve İçtimai Muavenet müdürlükleri,
- 3 - Hükûmet tabiblikleri,
- 4 - Küçük sıhhat memurlukları,
- 5 - Tıbbî ve sıhhî, içtimai müesseseler,
- 6 - Hastalıklarla mücadele teşkilâtı,
- 7 - Seyyar sıhhî teşkilât.

B) Hususî idarelere aid sıhhî teşkilât :

- 1 - Sıhhî ve tıbbî ve içtimai teşkilât ve müesseseler,
- 2 - Seyyar tabiblikler,
- 3 - Seyyar ve sabit küçük sıhhat memurlukları,
- 4 - Hastalıklarla mücadele teşkilâtı,
- 5 - Etûv ve idare memurlukları.

C) Belediyelere aid sıhhî teşkilât :

- 1 - Sıhhî ve tıbbî ve içtimai teşkilât ve müesseseler,
- 2 - Belediye baştabib ve tabiblikleri,
- 3 - Belediye doğum hekimleri ve ebeleri,
- 4 - Belediye eczacııkları,
- 5 - Küçük sıhhat memurlukları,
- 6 - Etûv ve idare memurlukları.

D) Köy sıhhî teşkilâtı :

- 1 - Köy hekimleri,
- 2 - Köy ebeleri,
- 3 - Köy sağlık korucularıdır.

Gerekli olan köylere veya köy gruplarına tayin edilecek hekim ve ebelerin ücret ve masrafları vilâyet hususî idare bütçesinden veya köy sandıklarından, sağlık korucularının ki köy sandıklarından verilir.

A) Umumî muvazeneye aid teşkilât :

- 1 - Umumî Müfettişlikler sıhhi müşavirlik ve muavinlikleri,
- 2 - Sıhhat ve İctimaî Muavenet müdürlükleri,
- 3 - Hükûmet tabiblikleri,
- 4 - Küçük sıhhat memurlukları,
- 5 - Tıbbî ve sıhhi, ictimai müesseseler,
- 6 - Hastalıklarla mücadele teşkilâtı,
- 7 - Seyyar sıhhi teşkilât.

B) Hususî idarelere aid sıhhi teşkilât :

- 1 - Sıhhi ve tıbbî ve ictimai teşkilât ve müesseseler,
- 2 - Seyyar tabiblikler,
- 3 - Seyyar ve sabit küçük sıhhat memurlukları,
- 4 - Hastalıklarla mücadele teşkilâtı,
- 5 - Etüv ve idare memurlukları.

C) Belediyelere aid sıhhî teşkilât :

- 1 - Sıhhî ve tıbbî ve içtimâî teşkilât ve müesseseler,
- 2 - Belediye baştabib ve tabiblikleri,
- 3 - Belediye doğum hekimleri ve ebeleri,
- 4 - Belediye eczacııkları,
- 5 - Küçük sıhhat memurlukları,
- 6 - Etüv ve idare memurlukları.

D) Köy sıhhî teşkilâtı :

- 1 - Köy hekimleri,
- 2 - Köy ebeleri,
- 3 - Köy sağlık korucularıdır.

1 — Sıhhi filimler:

Sıhhat Vekâletinin Avrupa ve Amerikadan her sene satın alıp getirdiği yeni filimler muhtelif sağlık mevzularına aittir. Bunların sayıları (60) dır. Bu filmler şehir ve kasabalarda Sineması bulunan bütün yerlerde halka, orduya, mekteplilere parasız olarak günlerce gösterilmektedir.

Köyler için ayrıca sabit ve kısa filmler satın alınmış ve bunlar sıhhat merkezleri vasıtasile köylere kadar götürülerek halka gösterilmiş ve anlatılmıştır.

Bunların sayıları (150) dir. Ve bazılarının mevzuları şunlardır:

Frengi

Verem

Karasek tehlikesi

Sivrisinek »

Süt gıdaların en üstündür.

Kuşpalazı hastalığı - korunma ve bulaşma yolları.

Diş hıfzıssıhhası

Spor ve sağlığa yararlığı

Nezleden korunma yolları

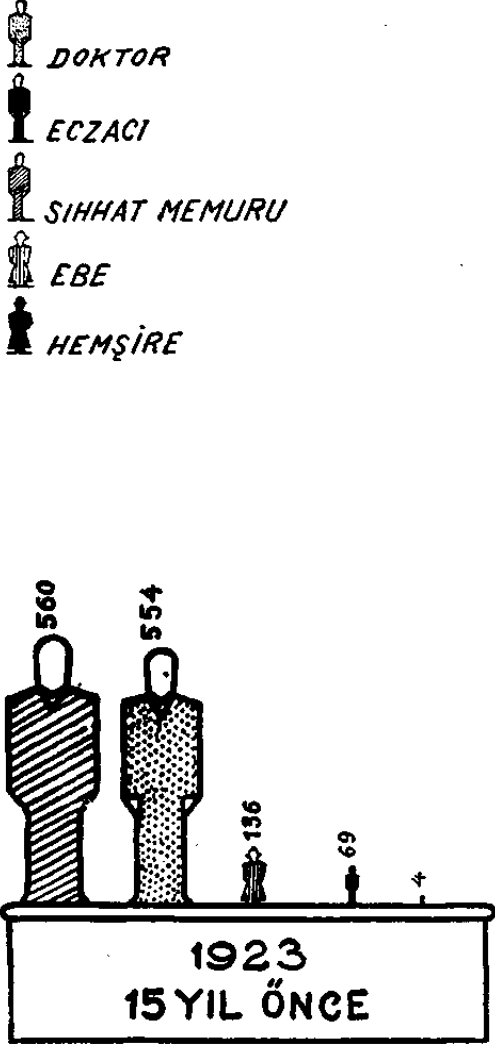
Temizlik

Güneş banyosu

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ SİHHAT TEŞKİLÂTI

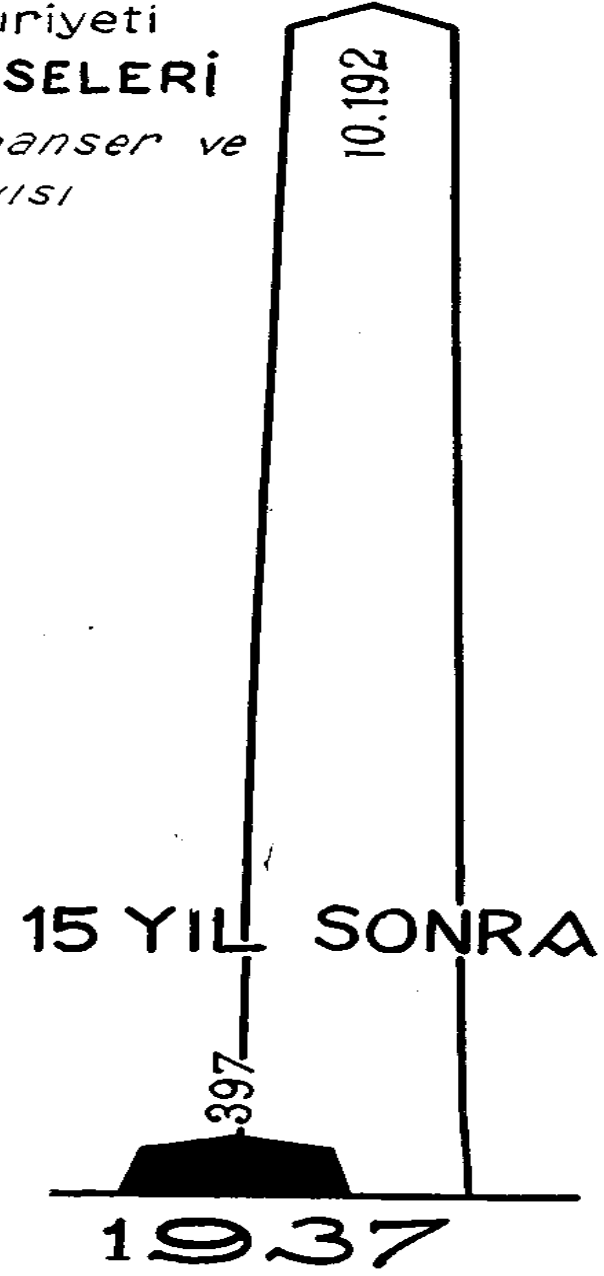
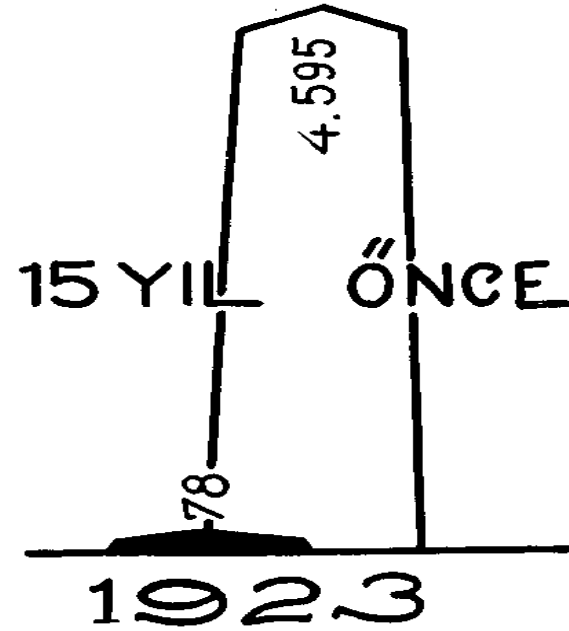
Umumî Muvazene , Hususî İdare ve Belediyelerde çalışan Memurini sıhhiye

1923-1937

Türkiye Cümhuriyeti SİHHAT MÜESSESELERİ Devlet hastane, dispanser ve yataklarının sayısı 1923-1937

■ Müessese sayısı
□ Yatak

3017 sayılı Kanun'da değişiklikler

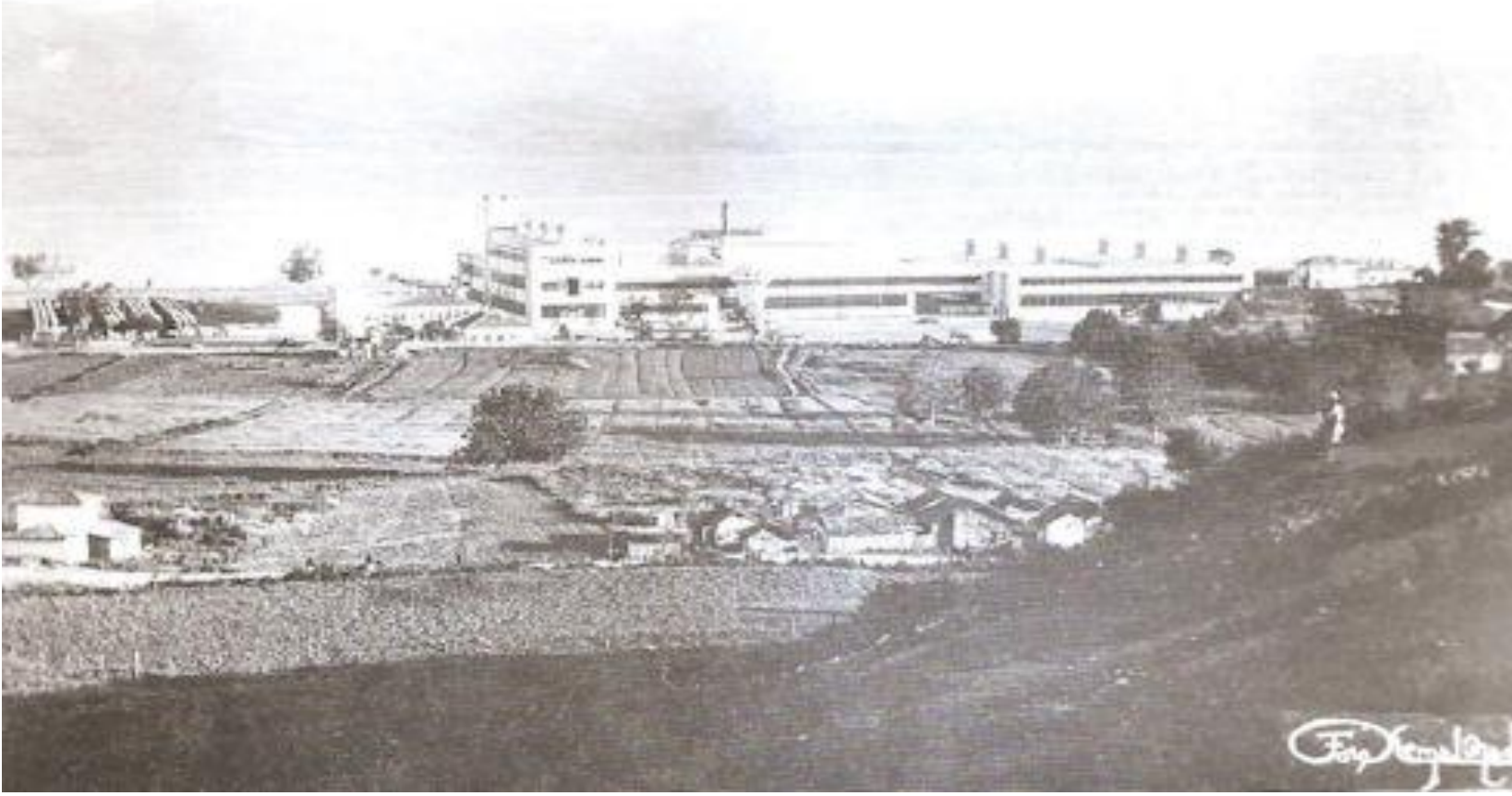
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Kuruluş ve Memurları
Kanununa bazı hükümler eklenmesine, ve 4258 sayılı Kanuna
bağlı kadro cetvellerinin değiştirilmesine dair Kanun

Resmi Gazete
15 ŞUBAT 1946 SAYI: 6233

Sıtma Savaşı ve Eczacılık ve Tıbbı Müstahzarlar Genel Müdürlükleri

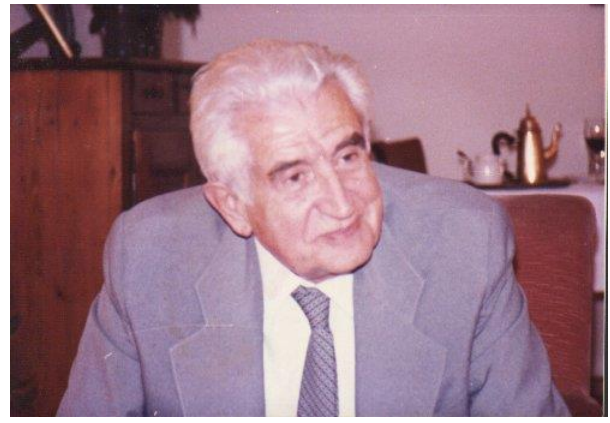
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Merkez Kuruluşuna **Danışma ve İnceleme Kurulu**
eklenmiştir.

Hıfzıssıhha işleri Dairesi Reisliği adı, **Sağlık İşleri Genel Müdürlüğüne**, Bu Umum Müdürlüğe
bağlı Umumi ve Mahallî Sıhhat İşleri Şubesinin adı, Hıjyen Şubesine,
İçtimai Hastalıklar Şubesinin adı, **Sosyal Hastalıklar Şubesine**, çevrilmiştir
İçtimai Muavenet Dairesi Reisliğinin adı, Sosyal Yardım işleri Genel Müdürlüğüne, bu Umum
Müdürlüğe bağlı Umumi İçtimai Hizmetler Şubesinin adı Genel Sosyal Hizmetler Şubesine,
Hususi İçtimai Hizmetler Şubesinin adı Özel Sosyal Hizmetler Şubesine çevrilmiştir

SEKA İzmit fabrikası reviri (1946)
Revirin İşçi Sigortaları Kurumuna devri 75 yatak kapasiteli “İşçi Sigortaları Kurumu Hastanesi”

224 sayılı Yasa

- «Sosyalleştirilmiş sağlık hizmeti teşkilatı: **Sağlık evleri sağlık ocakları**, sağlık merkezleri ile hastaneleri, çeşitli koruyucu hekimlik teşekkülleri, sağlık hizmeti hususiyet arzeden yerler için kurulmuş sağlık teşekkülleri, sağlık müdürlükleri, bölge hastaneleri, bölge laboratuvarları, sağlık personeli yetiştiren eğitim müesseseleri, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı merkez teşkilatı ve diğer Bakanlık ve kurumlarda Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile işbirliği yapmak üzere kurulmuş olan dairelerden teşekkül eder.»

Sosyalizasyonla il teşkilatı

İl Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü

(1) Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü ve yardımcıları

(2) **Halk sağlığı hizmetleri başkanlıkları**

Ana - Çocuk Sağlığı,

Sıtma Eradikasyon ve Çevre Sağlığı,

Frengi - Lepra,

Trahom,

Verem Savaş Başkanlıkları.

(3) Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü **Şubeleri**: İhtiyaca göre Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından tesbit edilir.

Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne bağlı kurumlar: Bunlar okullar, depo - tamirhaneler ve başkanlıklara bağlı dispanserler gibi kurumlardır. İhtiyaca göre Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından tesbit edilir.

Sosyalizasyonla il teşkilatı

Sağlık bölge başkanlıkları: İller nüfus ve yol durumlarına göre sağlık bölgelerine ayrılır. Her bölgede bölge başkanlığına bağlı bir devlet hastanesi ve yeter sayıda sağlık ocağı bulunur. Hizmetin gerektirdiği yerlerde sağlık bölge başkanlıklarına bağlı halk sağlığı personeli veya kurumları da bulunur.

Sağlık ocakları: Tedavi hizmetleri bakımından birinci derecede sağlık bölgesi başkanlıklarına, koruyucu hizmetler bakımından da doğrudan Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne bağlıdırlar. Sağlık ocaklarında hizmetin gerektirdiği sayıda sağlık evi bulunur

SOSYALLEŞTİRME SÜRECİ

İlk olarak 1963 yılında Muş'ta.

1964'de 6 il

1965 ve 1966'da 12 il eklenmiş

1968'de toplam 22 il

1981'de toplamda 45 ilde (nüfusun %53'ü)

1983 yılında tüm ülkeye yaygınlaşma

1982 yılında yapılan düzenlemeye göre Sağlık Bakanlığı birimleri

ESAS BİRİMLER

Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü(GM)
Tedavi Hizmetleri GM
İlaç ve Eczacılık GM
Sağlık Eğitimi GM
Aile Planlaması-Ana ve Çocuk Sağlığı GM
Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı(DB)
Sıtma Eradikasyon DB
Verem Savaş DB
Sosyalleştirme DB

DANIŞMA VE DENETİM BİRİMLERİ

Teftiş Kurulu Bşk.
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Bşk.
Özel Kalem Md.
Hukuk Müşavirliği
Destek Hizmetleri D.Bşk.

YARDIMCI BİRİMLER

Personel GM
Genel Sekreterlik
Hukuk Müşavirliği
Komptrolörlük DB
Bakanlık Müşavirleri
Savunma Sekreteri

Ana Hizmet Birimleri	Danışma ve Denetim Birimleri	Yardımcı Birimler	Sürekli Kurullar	Bağlı Kuruluşlar
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Teftiş Kurulu Başkanlığı	Personel Genel Müdürlüğü	Yüksek Sağlık Şurası, Sağlık Yüksek	Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü,
Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Araştırma Geliştirme Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı	Komptrolörlük Dairesi Başkanlığı	Koordinasyon Kurulu	Sosyal Hizmetler ve
İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü			Nüfus Planlaması Danışma Kurulu, Tıbbi Müstahzarlar İnceleme Kurulu,	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü,
Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü	Hukuk Müşavirliği	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Türk Farmakope Komisyonu, Kan ve Kan Ürünleri Danışma Kurulu,	Refik Saydam
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü	Bakanlık Müşavirleri	Genel Sekreterlik	Kanserle Savaş Bilim Kurulu	Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı
Sıtma Savaşı Dairesi Başkanlığı		Savunma Sekreterliği		
Verem Savaşı Dairesi Başkanlığı		Özel Kalem Müdürlüğü		
Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı				
Dış İlişkiler DB				

181 sayılı KHK sonrası taşra teşkilatı

- Sosyalizasyonun «sağlık örgütünün il içinde genel yönetimden bağımsız olma» özelliği değiştirildi.
- Bu **bağımsız yapı, özellikle ilçe düzeyinde genel idari yapılanmaya bağlandı.**
- «Böylece bu değişiklik ile sosyalizasyonun taşra örgütlenmesinde esas aldığı “hizmet ve gereksinim” önceliği ve sağlık teşkilatının hizmet bütünlüğü idari sınırlara göre yeniden belirlenmiştir. Bu değişim, kaymakamların sağlık personelinin amiri olması gibi bir sonucu da doğurmuştur.»

Seksenli yıllar/ Sağlıkta Reform Rüzgarları

- Dünya Bankası'nın Nüfus, Sağlık ve Beslenme Bölümü "Türkiye Sağlık Sektörü Araştırması" 1986
- "Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı" (1985-1989)
 - "Kamu sağlık kurumlarında rasyonellik ve verimliliğin sağlanması, sağlık kurumlarında işletmecilik anlayışının getirilmesi, özel sağlık kurumlarının ücretlerini kendilerinin belirlemesi", kamu sağlık kuruluşlarının dışarıdan hizmet alması (özel sağlık kurumları ve özel hekimler)»

2002 yılında SB Merkez Teşkilatı

Ana Hizmet Birimleri	Danışma ve Denetim Birimleri	Destek Birimleri	Sürekli Kurullar	Bağlı Kuruluşlar
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü İlâç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü Sıtma Savaşı Dairesi Başkanlığı Verem Savaşı Dairesi Başkanlığı Kanserele Savaş Dairesi Başkanlığı Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi	Araştırma Geliştirme Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı Hukuk Müşavirliği Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü Bakanlık Müşavirliği	Personel Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Daire Başkanlığı İdari Mali İşler Dairesi Başkanlığı Savunma Sekreterliği	Yüksek Sağlık Şurası	Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı

İl Sağlık Müdürlüğü Şube Müdürlükleri (2001, SHYHY)

- a) Sağlık Ocakları Şube Müdürlüğü,
- b) Yataklı Tedavi Hizmetleri Şube Müdürlüğü,
- c) Gıda ve Çevre Kontrol Şube Müdürlüğü,
- d) Ana-Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Şube Müdürlüğü,
- e) Bulaşıcı Hastalıklar Şube Müdürlüğü,
- f) Ruh Sağlığı ve Sosyal Hastalıklar Şube Müdürlüğü,
- g) Tıp Meslekleri ve Özel Tanı - Tedavi Merkezleri Şube Müdürlüğü,
- h) Eğitim Şube Müdürlüğü,
- i) İlaç ve Eczacılık Şube Müdürlüğü,
- j) Acil Sağlık Hizmetleri Şube Müdürlüğü,
- k) Ağız ve Diş Sağlığı Şube Müdürlüğü,
- l) Bilgi İşlem ve Sağlık İstatistikleri Şube Müdürlüğü,
- m) Personel Şube Müdürlüğü,
- n) İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü.

6. SAĞLIKTA DÖNÜŞÜM PROGRAMININ BİLEŞENLERİ

6.1 Planlayıcı ve Denetleyici Bir Sağlık Bakanlığı

Sağlıkta Dönüşüm Programı vizyonundaki Sağlık Bakanlığı politikalar geliştiren, standartlar koyan ve denetleyen bir konumda olup ülkemizin, kamu veya özel kurum ve kuruluşlarının sağlığa ayırdığı kaynakların etkili, verimli ve hakkaniyete uygun bir şekilde kullanılmasını sağlamak üzere yönlendirmeler yapacaktır. Bu anlayışın bir ürünü olmak üzere, Sağlık Bakanlığına bağlı kuruluşların yerinden yönetim ilkeleri doğrultusunda yapılandırılması sağlanacak ve Bakanlık, planlama yapan stratejik bir örgüt yapısına kavuşturulacaktır. Böylece Sağlık Bakanlığı,

Anayasada tanımlandığı şekli ile, devletin sağlık sektörünü “tek elden planlama” görevini yerine getirecektir.

- Bu hedefe ulaşabilmek için Sağlık Bakanlığının dikey yapılanmayı ortadan kaldıran ve entegre sağlık hizmetini ön plana çıkaran bir yapılanma modeliyle;
- Stratejik planlama, insan kaynakları politikası, personel yönetimi, kaynak dağılımı, malzeme yönetimi konularında yeni misyonunu, amaçlarını ve görevlerini tanımlaması için yapısını gözden geçirmesi,
- Sağlık sektöründe daha aktif liderlik görevi üstlenmesi sırasında idari ve mali kontrol ve denetimi taşra teşkilatına aktarmasına yardımcı olacak şekilde yeniden yapılanması,
- Misyonunu, sektör politikalarını, örgütsel yapısını ve merkez ve taşra düzeyinde fonksiyonlarını yeniden tanımlaması diğer yandan sağlık sistemini ve hizmetlerini modernleştirmesi ve iyileştirmesi,
- Yönetim organları, rolleri, politikaları ve usulleri ile merkez ve taşra yetkililerinin sağlık hizmet ağının yönetim ve işletiminde daha büyük sorumluluklar almalarını sağlayacak bir yönetim modeli geliştirilmesi,
- Mezuniyet öncesi ve sonrası sağlık eğitiminin planlanmasında aktif rol alabilecek, sağlık işletme sisteminin değişik düzeylerdeki personeli eğitmek amacıyla eğitim programları geliştirmesi, bunların uygulama ve denetimini yapabilecek şekilde yeniden yapılanması gerekmektedir.

Bağlı kuruluş/ ilgili kuruluş

- İlgili kuruluş
 - “Özel kanun veya statü ile kurulan, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müessese ortaklık ve iştirakleri veya özel hukuki, mali ve idari statüye tabi, hizmet bakımından yerinden yönetim kuruluşları şeklinde”
- Bağlı kuruluş
 - “Bakanlığın hizmet ve görev alanına giren ana hizmetleri yürütmek üzere, bakanlığa bağlı olarak özel kanunla kurulan, genel bütçe içinde ayrı bütçeli veya katma bütçeli veya özel bütçeli kuruluşlar”

Bakanlıkların taşra teşkilatlanması

- İl valisine bağlı il kuruluşları
- Kaymakama bağlı ilçe kuruluşları
- Doğrudan merkeze bağlı taşra kuruluşları

663 sayılı

SAĞLIK BAKANLIĞI VE BAĞLI

KURULUŞLARININ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ

HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Bakanlık

- Merkez
 - Taşra teşkilatı
 - Bağlı kuruluşlar
- Bakan
 - Müsteşar ve müsteşar yardımcıları
 - Sağlık Politikaları Kurulu
 - Hizmet Birimleri
 - Yüksek Sağlık Şûrası, Tıpta Uzmanlık Kurulu, Sağlık Meslekleri Kurulu
 - Taşra teşkilatı
 - Bağlı Kuruluşlar

663 sayılı KHK

Sağlık Politikaları Kurulu

Sağlık Politikaları Kurulu, Bakanlığın sağlık sistemi yönetimi ve politika belirleme ile ilgili temel görevlerini yerine getirmek üzere görevlendirilen **on bir üye ile Müsteşar ve müsteşar yardımcılarında**n meydana gelir.

663 sayılı KHK Kurullar

Yüksek Sağlık Şûrası: Sağlık meslek mensuplarının mesleklerini icra ederken ortaya çıkan adlî konularda mahkemelere görüş vermek ve idarî soruşturmacılar ve uzlaşma komisyonları için bilirkişi listesi belirlemek.

Tıpta Uzmanlık Kurulu: Tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık eğitimi yapacak eğitim kurumlarına eğitim yetkisi verilmesi ve eğitim yetkisinin kaldırılmasına ilişkin teklifleri karara bağlamak, uzmanlık dallarının rotasyonlarını belirlemek, yabancı ülkelerde uzmanlık eğitimi alanların bilimsel değerlendirilmesini yapacak fakülteleri ve eğitim hastanelerini belirlemek, tıpta uzmanlık eğitimi ve uzman insan gücü ile ilgili görüşler vermek.

663 sayılı KHK Kurullar

Sağlık Meslekleri Kurulu: Sağlık mesleklerinde eğitim müfredatı, meslekî alan ve dal belirlemesi gibi meslekî düzenlemelerde ve istihdam planlamalarında görüş bildirmek, meslekî yeterlilik değerlendirmesi yapmak, meslekî müeyyide uygulamak, etik ilkeleri belirlemek ve uyumu denetlemek

663 sayılı KHK

Hizmet birimleri

1. Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
2. Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
3. Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü.
4. Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü.
5. Sağlık Araştırmaları Genel Müdürlüğü.
6. Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü.
7. Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü.
8. Hukuk Müşavirliği.
9. Denetim Hizmetleri Başkanlığı.
10. Strateji Geliştirme Başkanlığı.
11. Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
12. Özel Kalem Müdürlüğü.

663 sayılı KHK

Bağlı kuruluşlar

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

- İl Halk Sağlığı Müdürlükleri

Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu

- Kamu hastane birlikleri

Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu

- Bakanlığa bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü

- Bakanlığa bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz

663 sayılı KHK

Sağlık Bakanlığı

Kurullar

Hizmet Birimleri (12 yapı)

Bağlı Kuruluşlar

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu

İl Sağlık Müdürlüğü

İl Halk Sağlığı Müdürlüğü

Kamu Hastane Birlikleri

Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık G.M.

Sağlık Denetleme Merkezleri

İlçe Sağlık Müdürlüğü

TSM

694 sayılı KHK

694 sayılı KHK sonrası Sağlık Bakanlığı

Kurullar

Hizmet Birimleri (12 yapı)

Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Kamu Hastaneleri genel Müdürlüğü

Bağlı Kuruluşlar

Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık G.M.

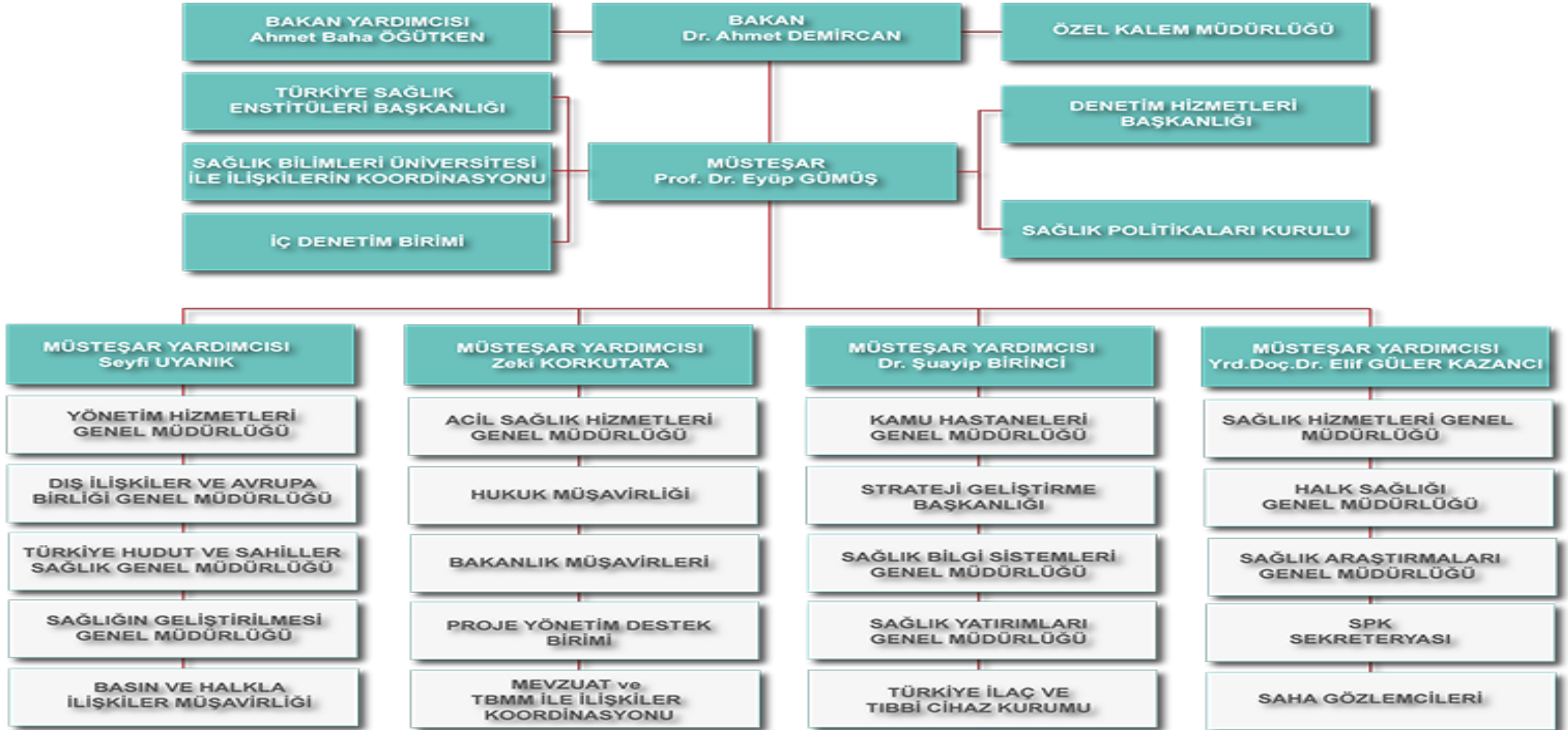
Sağlık Denetleme Merkezleri

İl Sağlık Müdürlüğü

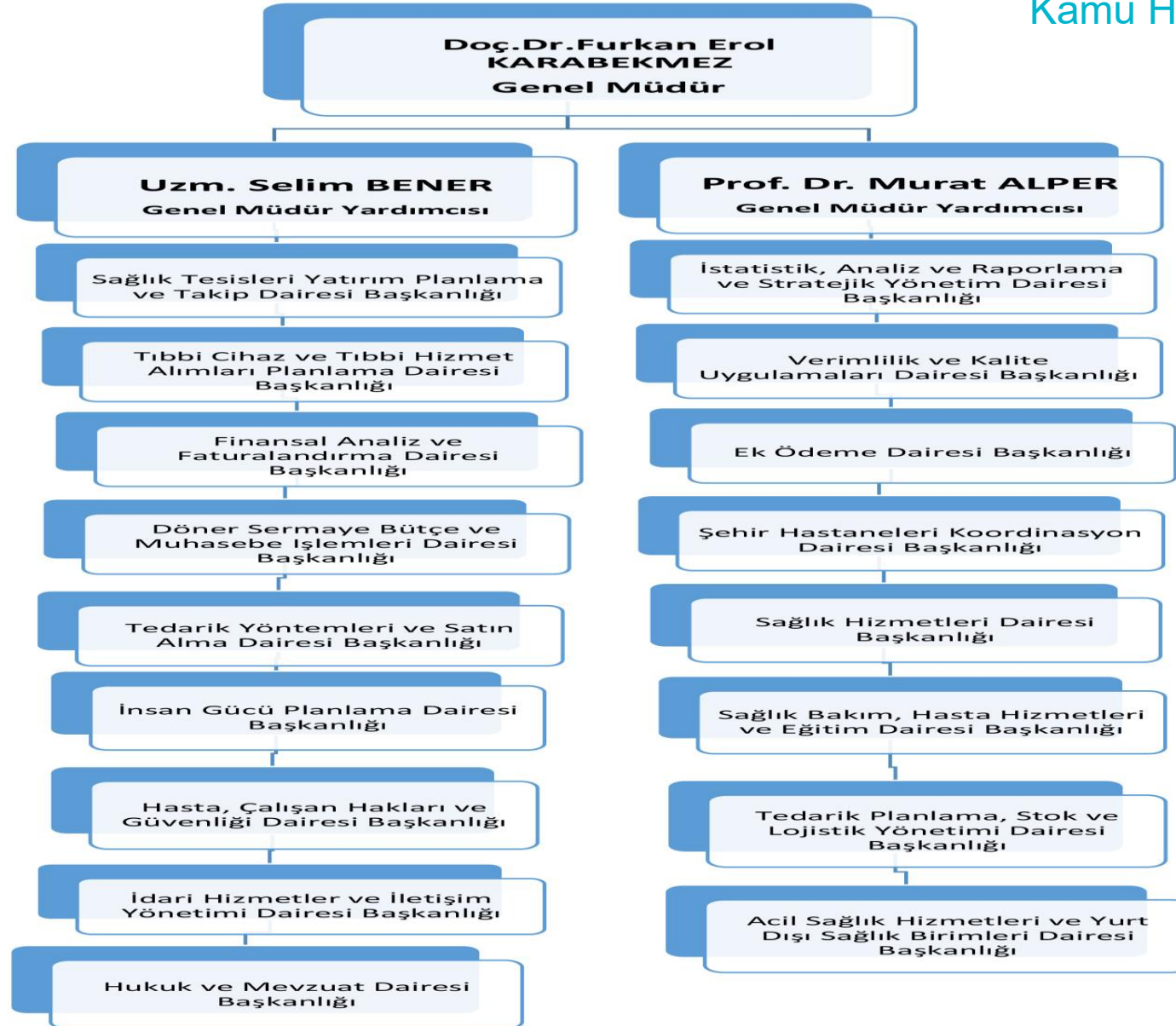
İlçe Sağlık Müdürlüğü

TSM

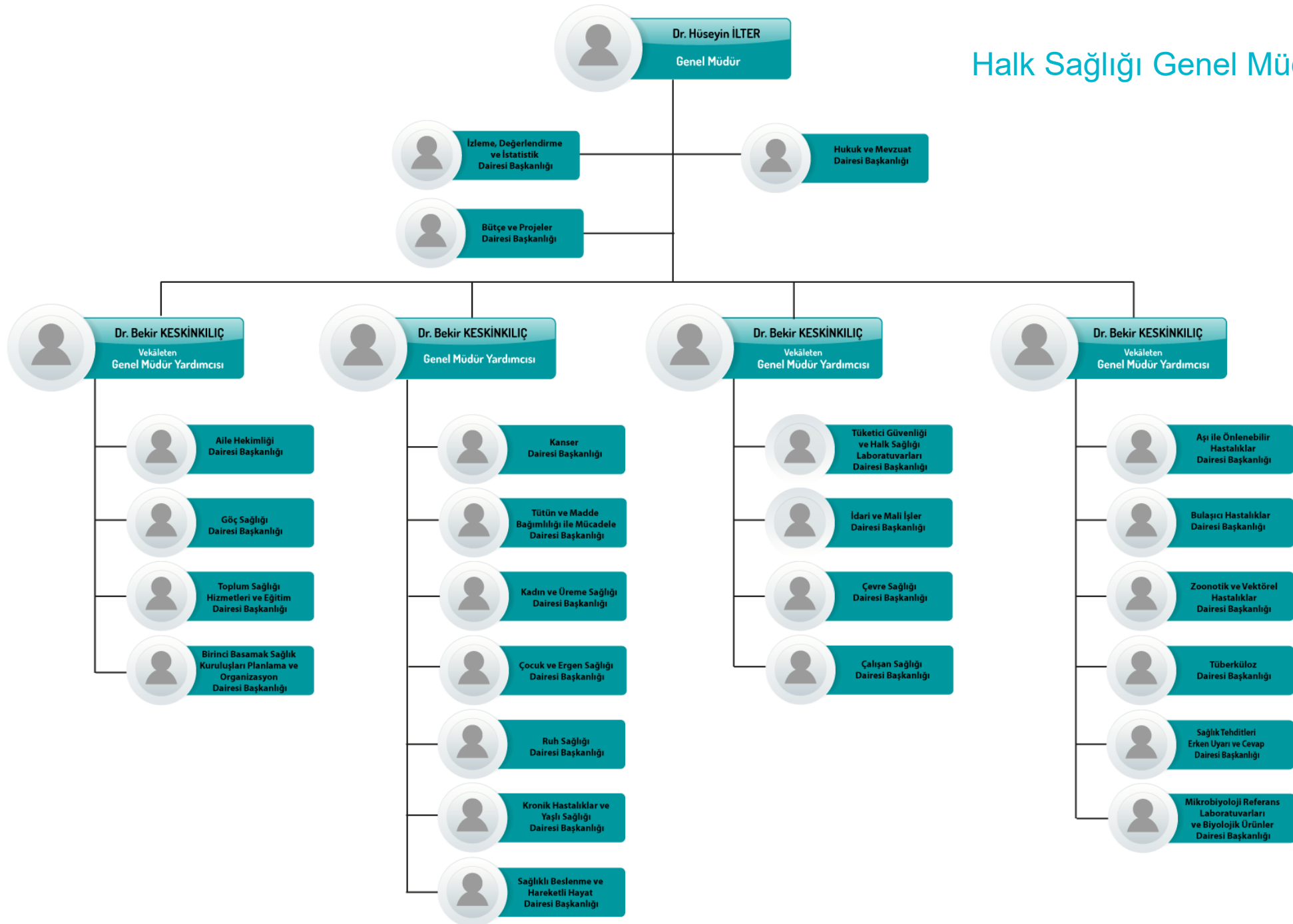
T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLATI GÖREV DAĞILIMI

10 Genel M
2 Bağlı K

Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÖREV DAĞILIMI

Prof. Dr. Alper CİHAN
Genel Müdür

Sağlık Hizmeti Planlama
ve Düzenleme
Genel Müdür Yardımcılığı

Sağlık Hizmetleri Planlama
Dairesi Başkanlığı
Avşar ASLAN
Daire Başkanı

Ayaktan Sağlık Hizmetleri
Dairesi Başkanlığı

Yatarak Sağlık Hizmetleri
Dairesi Başkanlığı

Tetkik ve Teşhis Hizmetleri
Dairesi Başkanlığı
Uzm. Ferzane MERCAN
Daire Başkanı

Kan, Organ, Doku Nakli Hizmetleri
Dairesi Başkanlığı
Dr. Murat ÖZTÜRK
Daire Başkanı

Özellikli Planlama Gerektiren Sağlık
Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
O. Gültekin BAYRAKTAR
Daire Başkanı

Sağlık İnsan Gücü
Genel Müdür Yardımcılığı
Uzm. Dr. Alaattin DİLSİZ
Genel Müdür Yardımcısı

Sağlık İnsan Gücü Planlama
Dairesi Başkanlığı
Dr. Mustafa KOSDAK
Daire Başkanı

Sağlık Bakım Meslekleri
Dairesi Başkanlığı

Sağlık Meslekleri Dairesi Başkanlığı
Kadriye GÜLSEREN
Daire Başkanı

Eğitim, Sertifikasyon ve Tescil
Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
Hüseyin ZİRH
Daire Başkanı

Tıp ve Uzmanlık Eğitimi
Dairesi Başkanlığı
Uzm. Dr. Engin UÇAR
Daire Başkanı

Sağlık Tesisleri ve Uygulamaları
Genel Müdür Yardımcılığı
Dr. M. Ertuğrul EĞİN
Genel Müdür Yardımcısı

Kamu Sağlık Tesisleri
Dairesi Başkanlığı
Ahmet ZENGİN
Daire Başkanı

Özel Sağlık Tesisleri
Dairesi Başkanlığı
Mustafa FERAT
Daire Başkanı

Denetim ve Değerlendirme
Dairesi Başkanlığı
Yusuf ÖZTÜRK
Daire Başkanı

Sağlıkta Verimlilik, Kalite ve
Akreditasyon Dairesi Başkanlığı
Dr. Abdullah ÖZTÜRK
Daire Başkanı

Hasta ve Çalışan Hakları
Dairesi Başkanlığı
Nuhi ÇELİKKAYA
Daire Başkanı

Sağlık Turizmi Dairesi Başkanlığı

Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp
Uygulamaları Dairesi Başkanlığı
Dr. M. Zafer KALAYCI
Daire Başkanı

Destek Hizmetler
Genel Müdür Yardımcılığı
Harun Cengiz ÖZMEN
Genel Müdür Yardımcısı

Hukuk ve Mevzuat
Dairesi Başkanlığı
Sevil SERİN
Daire Başkanı

İdari ve Mali İşler
Dairesi Başkanlığı
Mustafa ÖZ
Daire Başkanı

Sosyal Güvenlik Uygulamaları
Dairesi Başkanlığı
M. Ziya KELAT
Daire Başkanı

AR-GE ve Sağlık Sistemleri
Geliştirme Dairesi Başkanlığı
Oğuzhan ÖZKAN
Daire Başkanı

Sağlık İstatistikleri
Dairesi Başkanlığı
Dr. Berrak BORA BAŞARA
Daire Başkanı

Sağlık Teknolojisi Değerlendirme
Dairesi Başkanlığı
Uzm. Dr. Bilgehan KARADAYI
Daire Başkanı

**TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI KURULMASI İLE BAZI
KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN**

Yayımlandığı R.Gazete : Tarih: 26/11/2014 Sayı : 29187

Sağlık Bilimleri Üniversitesi

15.04.2015 tarihli RG’de yayımlanan 6639 sayılı Kanun.

**Mütevelli Heyeti; Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Rektör,
Sağlık Bakanının seçeceği iki üye ile Yükseköğretim
Kurulu tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir
üye olmak üzere, toplam beş üyeden oluşur.**

Bakanlığın taşra teşkilatı il ve ilçe sağlık müdürlüğü ile sağlık tesislerinden oluşur.

Sağlık tesislerinden, **hastaneler müdürlüğü, diğer tesisler ise ilgisine göre il sağlık müdürlüğü veya ilçe sağlık müdürlüğüne** bağlıdır.

Müdürlük

Başkanlıklar

Birimler

Başkanlıklar

Kamu hastaneleri hizmetleri

Halk sağlığı hizmetleri

Acil sağlık hizmetleri

Sağlık hizmetleri

İlaç ve tıbbi cihaz hizmetleri

Personel hizmetleri

Destek hizmetleri

SAĞLIK BAKANLIĞI TAŞRA TEŞKİLATI İDARİ VE HİZMET BİRİMLERİ KADRO STANDARTLARI YÖNETMELİĞİ

POZİSYON	İ1	İ2	İ3	İ4	İ5	İ6	İ7	İ8	İ9
İl Sağlık Müdürü	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Başkan	11	7	7	5	5	4	4	4	2
Başkan Yardımcısı	30	17	13	11	9	8	5	4	3
İlçe Sağlık Müdürü	38	16	25	13	15	12	7	4	-

HALK SAĞLIĞI HİZMETLERİ

Aile Hekimliği Birimi

Toplum Sağlığı Birimi

Göç Sağlığı Birimi

Aşı Programları Birimi

Bulaşıcı Hastalıklar Birimi

Tüberküloz Birimi

Çalışan Sağlığı Birimi

Çevre Sağlığı Birimi

Kanser Birimi

Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar ve Kronik Durumlar Birimi

Çocuk, Ergen, Kadın ve Üreme Sağlığı Birimi

Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Birimi

Ruh Sağlığı Birimi

İzleme, Değerlendirme ve İstatistik Birimi

Tütün ve Diğer Bağımlılık Yapıcı Maddelerle Mücadele Birimi

KAMU HASTANELERİ HİZMETLERİ

İzleme, Değerlendirme ve
Raporlama Birimi
İdari Hizmetler Birimi
Mali Hizmetler Birimi
Hastane Hizmetleri Birimi
Hasta ve Çalışan Hakları Birimi
Özellikli Sağlık Hizmetleri Birimi
Tıbbi Cihaz ve ilaç Birimi
Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetleri Birimi

SAGLIK HİZMETLERİ

Sağlık Hizmetleri İzleme, Değerlendirme ve Denetimi Birimi

Sağlığın Geliştirilmesi Birimi

Sağlık Meslekleri Birimi

Özel Ağız Ve Diş Sağlığı Birimi

Özel Teşhis Ve Tedavi Merkezleri Birimi

Özel Yataklı Birimi

ACİL SAGLIK HİZMETLERİ

Acil Sağlık Hizmetleri Birimi

Afetlerde Sağlık Hizmetleri Birimi

İlçe sağlık müdürlüğü

Türkiye İstatistik Kurumu verileri esas alınarak nüfusu;

- 200.000 ila 350.000 arasında olan ilçelere 2 yi,
- 350.000 ila 500.000 arasında olan ilçelere 3 ü,
- 500.000 ila 750.000 arasında olan ilçelere 4 ü,
- 750.000'in üzerinde olan ilçelere 5 i geçmemek üzere müdür tarafından **birim kurulabilir.**

Hastaneler

Hastaneler, hastane başhekimisi tarafından yönetilir. Hastane başhekimine bağı olarak idari ve mali hizmetler, sağık bakım hizmetleri ile destek ve kalite hizmetleri müdürlükleri kurulur.

Bakanlık tarafından, hastanelerin büyüklükleri dikkate alınarak belirlenen hallerde, yönetim görevleri tek kişiye verilebilir veya hastanedeki müdürlüklerin sayısı dörde kadar artırılabilir; bu durumda görev dağılımları yeniden belirlenir.

Toplum sağlığı merkezleri

İlçelerde ve 10/07/2004 tarihli 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununa tabi olmayan il merkezlerinde Bakanlığın izni ile toplum sağlığı merkezi kurulabilir. Ancak **ilçe sağlık müdürlüğünün kurulduğu ilçelerde toplum sağlığı merkezi kurulmaz.** Toplum sağlığı merkezleri kurulmayan ilçelerde **bu hizmetler ilçe sağlık müdürlüğü tarafından yürütülür.**

Sağlık evleri

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre **toplam nüfusu 500'ün üzerinde olan belde, köy ve mezralarda** Müdürlüğün teklifi ve Bakanlığın onayı ile **sağlık evleri açılabilir**. Bir sağlık evine birden fazla belde, köy ve mezra bağlanabilir. Sağlık evleri **idari yönden ilçe sağlık müdürlüğü/toplum sağlığı merkezine, hizmet yönünden ise aile hekimlerine bağlı** birimlerdir.

A)İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

İ1	İ2	İ3	İ4	İ5	İ6	İ7	İ8	İ9
11	9	8	7	5	4	4	1	1

İl TÜİK nüfusu;

10.000.000'den büyük olan iller İ1,
4.500.000 ile 10.000.000 olan iller İ2,
3.500.000 ile 4.500.000 olan iller İ3,
2.500.000 ile 3.500.000 olan iller İ4,
1.500.000 ile 2.500.000 olan iller İ5,
720.000 ile 1.500.000 olan iller İ6,
500.000 ile 720.000 olan iller İ7,
250.000 ile 500.000 olan iller İ8,
250.000'den küçük olan iller İ9

A1	A2	A3	A4	B1	B2	B3	B4	B5
1	1							

İlçe TÜİK nüfusu 750.000'den fazla ilçeler A1, 500.000 ile 750.000 arasında olan ilçeler A2, 350.000 ile 500.000 arasında olan ilçeler A3, 200.000 ile 350.000 arasında olan ilçeler A4, 150.000 ile 200.000 arasında olan ilçeler B1, 100.000 ile 150.000 arasında olan ilçeler B2, 75.000 ile 100.000 arasında olan ilçeler B3, 50.000 ile 75.000 arasında olan ilçeler B4, 50.000 ile 15.000 arasında olan ilçeler B5 grubu olarak tanımlanmıştır.

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13
2	2	2	2	1	1	1	1	1				

İlçe TÜİK nüfusu 750.001 ve daha büyük ilçeler **T1 tipi**, 500.001-750.000 arası ilçeler **T2 tipi**, 350.001-500.000 arası ilçeler **T3 tipi**, 275.001-350.000 arası ilçeler **T4 tipi**, 200.001-275.000 arası ilçeler **T5 tipi**, 150.001-200.000 arası ilçeler **T6 tipi**, 100.001-150.000 arası ilçeler **T7 tipi**, 75.001-100.000 arası ilçeler **T8 tipi**, 50.001-75.000 arası ilçeler **T9 tipi**, 25.001-50.000 arası ilçeler **T10 tipi**, 15.001-25.000 ilçeler **T11 tipi**, 5.001-15.000 arası ilçeler **T12 tipi**, 5.000'den küçük ilçeler **T13 tipi** olarak tanımlanmıştır.